

En sabeltaska berättar

Majoren - ”liten men naggande god” - Magnus Ryberg

Thorbjörn Sjunneson

På Militärmuseet i Ystad finns en sabeltaska för husarofficer, deponerad av Malmö Museum och kommer ursprungligen från Kronprinsens husarregementes officerskårs överlämnade samlingar. Denna typ av sabeltaska är inte helt ovanlig, men ovanligare är att man kan identifiera dess ursprungliga ägare. Om man viker upp locket till densamma finner man initialerna C M R skrivet med bläck dessa initialer utläses Carl Magnus Ryberg, major vid Kronprinsens Husarregemente K7.

Ryberg var född 18/4 1844, blev officersvolontär vid Skånska Husarregementet 23/5 1863 och underlöjtnant vid detta regemente 26/3 1863. Några år tidigare (1858) hade hans fader handelsmannen Ryberg köpt Rönneholmsgården, som han sedan sålde 1859 med god förtjänst 70 000RDR mot erlagda 53 333RDR. Här finns således en liten koppling till den gamle Bornhöftsveteranen och guldmedaljören (för tapperhet i fält) Axel Üsedom. Var det möjligtvis några av gamle Axels, på Rönneholm kvarlämnade saker som lockade den unge Ryberg till husarlivet?

Till K7 överfördes han som underlöjtnant i regementet 30/12 1864. Underlöjtnant vid regementet blev han 7/3 1865. Till understallmästare hos konung Carl XV utsågs han 16/8 1871. Löjtnant av 2: a klassen 4/10 1872 och av 1: a klassen 8/9 1882. Till ryttmästare i regementet utsågs han den 14/1 1887, ryttmästare av 2: a klassen 9/7 1887 och av 1: a klassen 5/10 1889. Skvadronschef blev han för den i Ängelholm stationerade skvadronen. Till major utsågs han 20/1, från denna hans majorstid finns ett bevarat foto på honom och ett antal andra officerare tillsammans med regementschefen överste Berg. Ryberg blev överstelöjtnant i armén 5/3 1897. Till Riddare av Svärdsorden utnämndes Ryberg 1/12 1887, då hade han tjänstgjort 25 år.

Under regementsövningarna i Bonarp 1898 den 5/9 avled Ryberg något dramatiskt i tjänsten,. Han hade lett förbimarschen av alla fem skvadronerna för överste von Platen och sedan ställt upp regementet vid Bonarps backe. Till de avklingande tonerna av regementsmarschen satt han av sin häst och i samma stund han nådde marken föll han död i armarna på sin ordonnans, som kommit fram för att hålla hästen. Minnesgudstjänsten i Riseberga kyrka beskrivs som ståtlig, med tre kavalleriregementens samlade officerskårer närvarande och hans gode vän ordföranden i Skånska Fältrittklubben, ryttmästaren Stellan Mörner skaldade om sin före detta viceordförande i sin minnesruna: *”Vänner hade du många, många, men ovän ingen.”*

I bouppteckningen efter honom finns antecknat att han haft två hästar, ”numera försålda för 950 RDR”, hans sadelutredning och vapen värderades till 100 RDR. Man får förmoda att begravningen var storstilad för kostnaden för denna uppgick enligt bouppteckningen till hela 2032 kronor och 54 öre. Omräknat till dagens penningvärde motsvarar 1 krona 1898 62,63 kr 2015. Således var hästarnas pris ungefär 30 tkr per styck, vapnen 60 tkr och begravningen över 100 tkr. Om man vandrar på Malmö gamla kyrkogård finner man **Carl Magnus Rybergs** sköldformade gravsten. Även gravstenar har sitt mode, flera likadana från tiden för förra sekelskiftet finns på kyrkogården.

Carl Magnus Ryberg på Bonarps hed 1892